

Katre Kikas Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnast kõneles Jonathan Fabianile, David Bartonile ja Mary Hamiltonile toetudes rahvaluule arhiivitekstidest rahvaliku kirjalikkuse (*vernacular literacy*, inimeste suhestumine kirjalike tekstidega igapäevases elus, nende kohandamine ja tõlgendamine) mõiste taustal. Ettekande eesmärk oli vaadelda, milliseid võimalusi pakub mainitud mõiste kasutamine Jakob Hurda algatatud rahvaluule kogumisaktsiooni käigus kirja pandud pärimustekstide mõtestamiseks. Ettekandja osutuse kohaselt võimaldab rahvaliku kirjalikkuse mõiste ühelt poolt vaadelda kaasaegse kirjaliku ruumi tagasipeegeldusi rahvaluulekirjapaneekutes, teisalt näha võimalikke suhestusi varasemate folkloorsete suhtumistega kirjalikesse tekstidesse.

Tartu Ülikooli skandinavistika doktorant Siiri Tomingas-Joandi keskendus vahe-
tatud laste muistendite erinevustele ja sarnasustele Rootsi ja Eesti pärimuses. Muistendite läbivaks teemaks on vastsündinud ristimata lapse asendamine kas puupaku või vaimse ja/või füüsilise puudega lapsega. Erinevalt Eestist, kus lapse vahetas puupaku vastu vanapagan, vahetas Rootsis ja mujalgi Skandinaavias lapsi haldja- või trollinaine vastsündinud lapse vastu.

Stendiettekandena oli võimalik lugeda Eda Pomozi kirjutatud ülevaadet Ungari lihavõttepühadest eestlase silme läbi. Ungari tänapäevane lihavõttekombestik on Eda Pomozi hinnangul eesti vastava kombestikuga võrreldes mõneti rikkam, kindlasti aga ühiskondlikult tähtsam ja järgimist nõudvam.

Konverentsi toetasid Eesti Kultuurkapital ja Tartu Nefa Rühm.

Marleen Nõmmela, Ave Tupits

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

29. jaanuaril 2009 toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Herbert Tampere 100. sünniaastapäeva ettekandekoosolek. Esinejatena astusid üles Urve Lippus (Eesti muusikaloo esimene peatükk), Pille Kippar (Herbert Tampere vangla-aasta), Mall Hiimäe (Kümme aastat Herbert Tamperega). Mälestusi Herbert Tampere jagasid Veljo Tormis, Ingrid Rüütel, Arvo Krikmann ja Andres Tampere. Ettekandepäeva korraldasid ARS ja Eesti Rahvaluule Arhiiv.

26. veebruaril 2009 kõneles Eesti Kirjandusmuuseumis ARSi kõnekoosolekul külalisena ungari etnoloog ja folklorist Mihály Hoppál: "Myths on Folklore". Lisaks näitas ta oma šamanismiteemalisi videofilme ja kommenteeris neid.

Samas esitlesid kirjandusmuuseumi folkloristika osakond ja MTÜ Eesti Folkloori Instituut M. Hoppáli eestikeelset kogumikku *Etnosemiootika* (EKM Teaduskirjastus 2008, tõlkinud Eda Pomozi).

22. mail 2009 toimus Tartu Ülikooli ajaloomuuseumi valges saalis professor Eduard Laugaste 100. sünniaastapäeva konverents. Avasõnad lausus Ülo Valk, kõnelesid Kersti Taal (Noor Eduard Laugaste teadusseltside lummuses), Risto Järv (Tudengipärimus ja eepilised seadused), Madis Arukask (Suhtumine regilaulu – lorast kultuseni), Ingrid Rützel (Kihnu pulm: püsiv ja muutuv (1954. ja 2008. aastal jäädvustatud filmide põhjal)). Näidati ka katkendeid E. Laugaste õppefilmidest “Kihnu saare pulmakombestik” (1954) ja “Salu talus” (1963). Väerika sünniaastapäeva puhul avatud näitust ajaloomuuseumi valge saali rõdul tutvustas Rein Saukas.

Juubeliürituse korraldasid TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakond, ARS, Õpetatud Eesti Selts, TÜ ajaloo muuseum, Kultuuriteooria tippkeskus, kaasa aitas EKM folkloristika osakond.

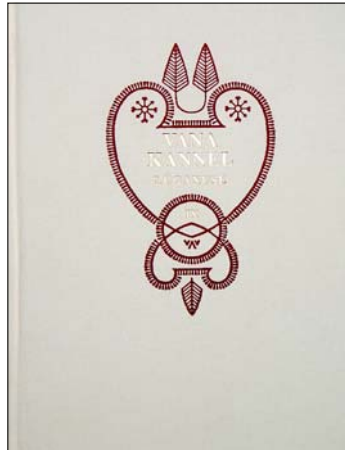
28. mail 2009 pidas Mare Kalda ARSi kõnekoosolekul Eesti Kirjandusmuuseumis doktoriloengu “Kuidas uurida jutte peidetud varandustest”.

Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna juhataja Mare Kõiva esitles koostajate nimel väljaannet *Vana Kannel IX. Lüganuse regilaulud* (EKM Teaduskirjastus 2009). Järgmiseks kaheks aastaks valiti seltsile uus juhatus: Madis Arukask, Eda Kalmre, Janika Oras, Taive Särg ja Ave Tupits; revisjonikomisjoni valiti samaks perioodiks Mairi Kaasik, Mare Kalda ja Rein Saukas.

11. juunil 2009 toimus ARSi ja selle sõprade traditsiooniline seminar-retk, seekord Jõgevamaale. Külastati Saare mõisa parki, kus tutvuti mõisa ajaloo ja tänapäeva ning uudsema turismiatraktsiooni – Saialille ürdiaiaga. Taimedega tutvumisele liiks maitsti reisilistele valmistatud ürditeed. Kalevipoja muuseumi Kääpal tutvustas muuseumi eestvedaja Viivi Lani. Seejärel külastati Laiuse siniallikat ja ordulinust ning sõideti edasi Kassnurme linnamäele ja hiiepaika, kus kõiki tervitas Kaupo Ilmet Jõgevamaa Metsaseltsist. Õhtu lõpetuseks peatuti lühidalt Äksi kirikus, kus kõneles Urmas Oras.

Mihály Hoppál.

Vana Kannel IX. Lüganuse regilaulud.

Teekonnal kõnelesid Mall Hiimäe (Rahvaluulekogujana Maarja-Magdaleenas) ja Kristi Salve (Põhja-tartumaaalane jutustab). Retkest võttis osa 40 suuremat ja väiksemat huvilist, selle korraldamist toetas Eesti Kultuurkapital.

Seminar-retk oli ühtlasi viimane eelmise ARSi juhatuse (Risto Järv, Janika Oras, Rein Saukas, Taive Särg, Ave Tupits) korraldatud üritus.

Ave Tupits

NEWS IN BRIEF

20 Years of Estonian Society of Prehistoric Art

Enn Ernits and Väino Poikalainen write about the celebration of the 20th anniversary and the most recent activities of the Estonian Society of Prehistoric Art. The overview is available in English at <http://www.folklore.ee/folklore/vol42/news.pdf>

2008 Folklore Awards of the President of the Republic of Estonia

On 27 February, 2009, Toomas Hendrik Ilves, President of Estonia, presented the Folklore Awards to Urmas Haud and Taisto-Kalevi Raudalainen, the best voluntary collectors of folklore in 2008, and announced the call for a writing contest on the topic of “What I can do for Estonia?” Overview of the event, which took place at the Estonian Literary Museum, by Astrid Tuisk, the English version is available at <http://www.folklore.ee/folklore/vol42/news.pdf>

Crisis!?!: The 4th Winter Conference of Estonian Folklorists

The 4th winter conference of Estonian folklorists was held on 18–19 March, 2009, at Kääriku, South Estonia. Overview by Piret Voolaid.

Conference “Young Voices 2009”

Marleen Nõmmela and Ave Tupits overview the fourth conference of young folklorists and ethnologists, “Young Voices” (*Noorte hääl*), which was held on 22–23 April, 2009, and organized by the Estonian National Museum and the Estonian Literary Museum.

In Academic Folklore Society

Ave Tupits reviews the work and activities of the Academic Folklore Society in the first half of 2009.